

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
terviktekst
24.06.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 21.06.2023, 4

Mootorsõiduki ja haagise erisüsteemi tehnonõuetele vastavuse kontrollimise nõuded ja kord

Vastu võetud 20.10.2022 nr 82
[RT I, 21.10.2022, 9](#)
jõustumine 01.11.2022

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine
15.06.2023

Avaldamine
[RT I, 21.06.2023, 3](#)

Jõustumine
24.06.2023

Määrus kehtestatakse [liiklusseaduse](#) § 74¹lõike 7, § 74²lõigete 7 ja 9 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse:

- 1) erisüsteemi tehnonõuetele vastavuse kontrolli (edaspidi *erisüsteemi kontroll*) kohustusega mootorsõiduki või haagise (edaspidi *sõiduk*) erisüsteemid;
- 2) erisüsteemi kontrolli tegemise nõuded ja kord;
- 3) erisüsteemi kontrolli tegemise tähtajad;
- 4) erakorralise erisüsteemi kontrolli juhud;
- 5) erisüsteemi kontrolli tulemuste liiklusregistrisse esitamise kord;
- 6) nõuded erisüsteemi kontrolli tegeva äriühingu personalile, ruumidele, ja inventarile;
- 7) nõuded erisüsteemi kontrolli kvaliteedi tagamisele;
- 8) erisüsteemi kontrolli salvestamiseks kasutatavate tehniliste vahendite paigaldamise, kasutamise ja andmete töötlemise kord ning minimaalsed nõuded tehnilistele vahenditele.

§ 2. Terminid

- (1) Surumaagaasi toitesüsteem on sõidukil kasutatav süsteem, mis varustab mootorit surumaagaasi ja õhuga.
- (2) Veeldatud maagaasi toitesüsteem on sõidukil kasutatav süsteem, mis varustab mootorit veeldatud maagaasi ja õhuga.
- (3) Kontrolli salvestis on erisüsteemi kontrolli teostamise ruumi paigaldatud salvestusseadmega loodud pildi ja andmete elektrooniline kogum.

§ 3. Erisüsteemi kontrolli kohustusega süsteemid ja nende osad

- (1) Erisüsteemi kontrolli kohustusega on sõiduki:
 - 1) surumaagaasi toitesüsteem;
 - 2) veeldatud maagaasi toitesüsteem.
- (2) Kui surumaagaasi või veeldatud maagaasi toitesüsteemiga on ühendatud sõitjate- või veoseruumi kütmiseks kasutatav küttesüsteem, siis on ka küttesüsteem erikontrolli kohustusega süsteem.
- (3) Erisüsteemi kontrolli kohustusega on sõiduki surumaagaasi ja veeldatud maagaasi toitesüsteem ka juhul, kui see tarvitab kütusena maagaasi asemel mittefossiilset päritolu gaasi.

2. peatükk

Erisüsteemi tehnonõuetele vastavuse kontrolli tegemise nõuded, tähtajad ja tulemuste vormistamine

§ 4. Nõuded erisüsteemi kontrolli tegemisele

(1) Erisüsteemi kontrolli käigus tuleb kontrollida sõiduki VIN-koodi ja registreerimismärgi vastavust liiklusregistri andmetele. Erisüsteemi kontroll katkestatakse, kui sõiduk ei vasta liiklusregistri andmetele.

(2) Erisüsteemi kontrolli käigus hinnatakse, kas sõiduki edasisel kasutamisel on tagatud, et erisüsteem ei ohusta inimese elu, tervist, vara või keskkonda.

(3) Erisüsteemi kontrolli käigus kontrollitakse surumaagaasi ja veeldatud maagaasi toitesüsteemi ja sellega ühendatud küttesüsteemi tehnonõuetele vastavust.

(4) Erisüsteemi tuleb kontrollida vastavalt selle valmistaja juhisele. Kui erisüsteemi valmistaja ei ole juhust koostanud või ei ole seda erisüsteemi kontrollijale kättesaadavaks tehtud, hinnatakse erisüsteemi ohutust toote nõuetele vastavuse seaduse § 6 lõikes 3 nimetatud kriteeriumite kohaselt.

(5) Kui surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagi andmesilt ei ole loetav, kuid kütusepaaki on võimalik valmistaja ja seerianumbri järgi identifitseerida, võib sõiduki või paagi valmistaja, tema esindaja, sissetooja või vastava erisüsteemi tehnonõuetele vastavuse kontrollija kinnitada kütusepaagile asendussildi, et kütusepaaki saaks edasi kasutada.

§ 5. Erisüsteemi perioodilise kontrolli tähtajad

(1) Sõiduk esitatakse surumaagaasi toitesüsteemi kontrolliks hiljemalt 48 kuu möödumisel selle esmarestreerimisest ja edaspidi hiljemalt 48 kuu möödumisel viimasest erisüsteemi kontrollist või erakorralisest erisüsteemi kontrollist.

(2) Kui sõiduki või surumaagaasi kütusepaagi valmistaja on ette näinud, et kütusepaaki tuleb kontrollida sagedamini kui lõikes 1 nimetatud tähtaegadel, tuleb surumaagaasi toitesüsteemi kontrollida valmistaja ettenähtud sagedusega.

(3) Sõiduk esitatakse veeldatud maagaasi toitesüsteemi kontrolliks hiljemalt 120 kuu möödumisel selle esmarestreerimist ja edaspidi hiljemalt 120 kuu möödumisel viimasest erisüsteemi kontrollist või erakorralisest erisüsteemi kontrollist.

(4) Kui sõiduki või veeldatud maagaasi kütusepaagi valmistaja on ette näinud, et kütusepaaki tuleb kontrollida sagedamini kui lõikes 3 nimetatud tähtaegadel, tuleb veeldatud maagaasi kütusepaaki kontrollida valmistaja ettenähtud sagedusega.

(5) Kui erisüsteem paigaldatakse sõidukile pärast esmarestreerimist, tuleb sõiduk erisüsteemi kontrolliks esitada surumaagaasi toitesüsteemi korral hiljemalt 48 kuu möödumisel erisüsteemi paigaldamisest ja veeldatud maagaasi toitesüsteemi korral hiljemalt 120 kuu möödumisel erisüsteemi paigaldamisest.

§ 6. Erakorraline erisüsteemi kontroll

(1) Sõiduk tuleb esitada erakorraliseks erisüsteemi kontrolliks, kui sõiduk on osalenud liiklusõnnetuses või tulekahjus ja on oht, et erisüsteemi kasutamise ohutus ei ole tagatud.

(2) Lisaks lõikes 1 sätestatule tuleb kütusena surumaagaasi või veeldatud maagaasi tarbiv sõiduk esitada erakorraliseks erisüsteemi kontrolliks, kui liiklusõnnetuse tagajärjel:

- 1) esineb nähtavaid vigastusi surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagil, selle kinnitustel või selle kaitsekattel;
- 2) rakendus sõiduki turvavarustus;
- 3) esineb sõiduki surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagi paiknemise piirkonnas sõiduki kere kandvate elementide deformatsioone;
- 4) paiskus sõiduk ümber.

§ 7. Erisüsteemi kontrolli tulemus

(1) Kui erisüsteemi kontrolli tulemusena tuvastatakse, et erisüsteem vastab tehnonõuetele, loetakse sõiduki erisüsteem kontrolli läbinuks ja määratakse järgmise erisüsteemi kontrolli tähtpäev ning liiklusregistrisse kantakse sõiduki kohta märged „vastab nõuetele“.

(2) Kui erisüsteemi kontrolli tulemusena tuvastatakse, et erisüsteem ei vasta tehnonõuetele, loetakse sõiduki erisüsteem kontrolli mitteläbinuks ja järgmise erisüsteemi kontrolli tähtpäeva ei määrata ning liiklusregistrisse tehakse märged „ei vasta nõuetele“.

(3) Kui erisüsteemi kontrolli tulemusena tuvastatakse, et erisüsteem ei vasta tehnonõuetele ning see kujutab ohtu inimese elule, tervisele, varale või keskkonnale, loetakse sõiduki erisüsteem kontrolli mitteläbinuks, järgmise kontrolli tähtaega ei määrata ja liiklusregistrisse kantakse sõiduki kohta märge „omal jõul sõitmiseks kõlbmatu”.

§ 8. Erisüsteemi tulemuste vormistamine

(1) Erisüsteemi kontrolli kohta sisestab kontrollija liiklusregistrisse sõiduki andmete juurde järgmised andmed:

- 1) erisüsteemi kontrolli teinud äriühingu nimi ja registrikood ning kontrollija nimi ja isikukood;
- 2) erisüsteemi kontrolli tulemus;
- 3) erisüsteemi kontrolli tegemise kuupäev;
- 4) järgmise erisüsteemi kontrolli tähtaeg;
- 5) surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagi seerianumber;
- 6) surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagi valmistamise kuupäev, kui see on paagile kantud;
- 7) foto surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagist;
- 8) foto surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagi andmesildist, kui see on nähtav;
- 9) surumaagaasi kütusepaagi kasutusaeg;
- 10) veeldatud maagaasi kütusepaagi kasutusaeg, kui see on paagile kantud.

(2) Lõike 1 punktis 4 nimetatud tähtaeg ei tohi ületada surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagi kasutusaega.

28.05.2024 13:24

Veaparandus: Parandatud ilmne ebatäpsus § 8 lõike 2 tekstis viidatud punkti number „4” Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

(3) Lõike 1 punktides 5–9 sätestatud andmed võib jätta liiklusregistrisse kandmata, kui kontrollitava kütusena surumaagaasi tarbiva sõiduki esmaregistreerimisest on möödunud vähem kui 20 aastat või vähem kui surumaagaasi kütusepaagi kasutusaeg ja andmete saamine eeldab sõidukilt kütusepaagi eemaldamist või kui andmete saamiseks kulub eeldatavalt enam kui kolm tundi.

3. peatükk

Nõuded erisüsteemi kontrolli tegeva äriühingu personalile, ruumidele, inventarile ja kvaliteedi kontrolli tagamisele

§ 9. Nõuded erisüsteemi kontrolli tegeva äriühingu personalile

(1) Surumaagaasi või veeldatud maagaasi toitesüsteemi kontrollijal peab olema:

- 1) vähemalt kutsekeskharidus autode remondi, hoolduse või konstrueerimise erialal või sellele vastava kvalifikatsioon või
- 2) vähemalt aastane töökogemus kütusena surumaagaasi või veeldatud maagaasi kasutatavate mootorsõidukite remontimisel või hooldamisel.

(2) Surumaagaasi või veeldatud maagaasi toitesüsteemi kontrollija peab olema erisüsteemi kontrolliga tegeleva äriühingu juures läbinud:

- 1) teoreetilise väljaõppe kütusena surumaagaasi või veeldatud maagaasi kasutatavate sõidukite toitesüsteemide kohta;
- 2) vähemalt ühe kuu pikkuse praktilise väljaõppe surumaagaasi või veeldatud maagaasi kütusepaagi tehnonõuetele vastavuse kontrolli tegemiseks.

(3) Erisüsteemi kontrolli tegev äriühing peab veenduma, et erisüsteemi kontrollija vastab käesolevas paragrahvis sätestatud nõuetele.

§ 10. Nõuded erisüsteemi kontrolli tegeva äriühingu ruumidele ja inventarile

(1) Erisüsteemi kontrolli tegeval äriühingul peavad olema ruumid ja inventar, mis võimaldavad erisüsteeme ohutult, kvaliteetselt ja keskkonnasäästlikult kontrollida.

(2) Ruumis, kus surumaagaasi või veeldatud maagaasi toitesüsteemi kontrolli tehakse, peab olema:

- 1) piisav loomulik või sundventilatsioon, mis tagab õhuvahetuse vähemalt kolm korda tunnis;
- 2) gaasilekke alarmsüsteem.

(3) Surumaagaasi või veeldatud maagaasi toitesüsteemi kontrollijal peab olema võimalus nõuetele mittevastava kütusepaagi ohutuks tühendamiseks.

(4) Erisüsteemi kontrolli inventar peab võimaldama erisüsteemi kontrollil nõutavate kontrolloperatsioonide teostamist vastavalt ettenähtud tehnoloogiale.

(5) Erisüsteemi kontrolli tegeval äriühingul peab olema ohutusjuhend erisüsteemi kontrolli ohutuks tegemiseks ja tegevusplaan erisüsteemist tuleneva ohu korral tegutsemiseks. Ohutusjuhend ja tegevusplaan peavad olema töötajatele kättesaadavad.

§ 11. Nõuded erisüsteemi kontrolli kvaliteedi tagamisele

Erisüsteemi tegev äriühing peab tagama, et erisüsteeme kontrolliv personal ning erisüsteemi kontrolli teostamiseks kasutatavad ruumid ja inventar vastaks minimaalselt käesolevas määruses sätestatud nõuetele.

4. peatükk

Sõiduki erisüsteemi kontrolli protsessi salvestamiseks tehniliste vahendite paigaldamise, kasutamise ja andmete töötlemise kord ning minimaalsed nõuded tehnilistele vahenditele

§ 12. Nõuded salvestusseadmele

- (1) Erisüsteemi kontrolli ruumis peab olema salvestusseade, mis suudab salvestada vähemalt videopilti.
- (2) Erisüsteemi kontrolli ruumi tuleb salvestusseade paigaldada selliselt, et kontrolli salvestisel on katkematult nähtavad erisüsteemi kontrolli ajal tehtavad tegevused ning tuvastatav sõiduki registreerimismärk.

§ 13. Kontrolli salvestise töötlemine ja turvalisus

- (1) Kontrolli salvestise töötleja on erisüsteemi kontrolli teostav äriühing ja Transpordiameti määratud isik.
- (2) Kontrolli salvestise töötlemisel ja käitlemisel tagab salvestise töötleja andmete terviklikkuse, konfidentsiaalsuse ja päritolu autentsuse.
- (3) Kontrolli salvestis on juurdepääsupiiranguga ja tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks.
- (4) Kontrolli salvestisele on juurdepääs järgnevatel isikutel:
 - 1) sõiduki omanikul või kasutajal tema sõiduki erisüsteemi kontrolli osas;
 - 2) erisüsteemi kontrolli teostaval äriühingul erisüsteemi kontrolli osas;
 - 3) Transpordiameti teenistujal teenistuskohustuste täitmiseks määratud ulatuses;
 - 4) salvestusseadet hooldaval isikul hooldamiseks sõlmitud lepingus sätestatud ulatuses ja tingimustel;
 - 5) muul seaduses sätestatud isikul seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.
- (5) Kontrolli salvestise kaitseks peab rakendama turvameetmeid, et kaitsta seda tahtmatu või volitamata töötlemise, avalikuks tuleku või hävimise eest.
- (6) Erisüsteemi kontrolli teostav äriühing esitab kontrolli salvestise Transpordiameti teenistujale tema nõudmisel.

5. peatükk

Rakendussätted

§ 14. Üleminekusätted

- (1) Mootorsõiduk või haagis, millel on surumaagaasi toitesüsteem ja mille esmarestreerimisest on möödunud rohkem kui 48 kuud, tuleb esmakordselt erisüsteemi kontrolliks esitada hiljemalt 2023. aasta 30. novembriks. [RT I, 21.06.2023, 3- jõust. 24.06.2023]
- (2) [Kehtetu -RT I, 21.06.2023, 3- jõust. 24.06.2023]

§ 15. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2022. aasta 1. novembril.